

4 Μαρτίου 2026

Ομιλία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προέδρου του Eurogroup Κυριάκου Πιερρακάκη στο «EIB Group Forum 2026: A strong Europe in a changing world»

Κυριάκος Πιερρακάκης : «Η Ευρώπη πρέπει να κινηθεί γρήγορα απέναντι σε μια ανησυχητική και βαθιά κρίση»

«Η εποχή της γεωπολιτικής αθωότητας έχει τελειώσει. Η ευρωπαϊκή κυριαρχία είναι προϋπόθεση για την οικονομική επιβίωση και τη θεσμική ισχύ».

Κυρίες και κύριοι,

Πρόεδρε Calviño,

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι,

Είναι ιδιαίτερη χαρά να βρίσκομαι σήμερα μαζί σας στο Forum της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων — έναν ακρογωνιαίο λίθο της επενδυτικής ικανότητας της Ευρώπης και ένα σύμβολο της δυνατότητάς μας να μετατρέπουμε τη συλλογική

φιλοδοξία σε συγκεκριμένα έργα. Αυτό ακριβώς είναι και το αντικείμενο, το εύρος και η αποστολή της ΕΤΕπ.

Συναντιόμαστε σε μια στιγμή κατά την οποία οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή έχουν κλιμακωθεί σημαντικά, με τις επιπτώσεις να φτάνουν πλέον ακόμη και στις ακτές της Ευρώπης. Αυτό που εκτυλίσσεται συνιστά μια πρωτοφανή και βαθιά ανησυχητική κρίση, η οποία ασκεί σημαντική πίεση σε μια ήδη εύθραυστη διεθνή τάξη.

Σε μια περίοδο κατά την οποία οι γεωπολιτικοί κραδασμοί πολλαπλασιάζονται, οι οικονομίες μας δεν έχουν περιθώριο για εφησυχασμό. Για την Ευρώπη, το διακύβευμα είναι ταυτόχρονα οικονομικό και στρατηγικό. Πρόκειται για ζήτημα ισχύος, αυτονομίας και ανθεκτικότητας.

Η Μέση Ανατολή βρίσκεται στον πυρήνα των παγκόσμιων ενεργειακών ροών και των κρίσιμων εμπορικών διαδρόμων. Όταν η αστάθεια πλήττει αυτό το κέντρο, οι συνέπειες είναι άμεσες και μετρήσιμες.

Οι τιμές της ενέργειας αυξάνονται.

Το κόστος μεταφορών και ασφάλισης ανεβαίνει.

Η πλήρης κλίμακα των επιπτώσεων θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια αυτής της κρίσης. Από αυτήν θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό το πραγματικό αποτύπωμα στις ναυτιλιακές ροές, στις εφοδιαστικές αλυσίδες και στην εμπιστοσύνη των επενδυτών. Όσο περισσότερο διαρκεί η αβεβαιότητα, τόσο ευρύτερο θα είναι το οικονομικό αποτύπωμα της κρίσης.

Η εποχή της γεωπολιτικής αθωότητας έχει τελειώσει.

Η ευρωπαϊκή κυριαρχία δεν είναι πλέον μια αφηρημένη φιλοδοξία — είναι προϋπόθεση για την οικονομική επιβίωση και τη θεσμική ισχύ.

Είναι η ικανότητά μας:

να απορροφούμε εξωτερικούς κραδασμούς,

να διασφαλίζουμε την ενεργειακή μας ασφάλεια,

να προστατεύουμε την παραγωγική μας βάση και την αναπτυξιακή μας δυναμική,

και να ενεργούμε έγκαιρα, συλλογικά και αποφασιστικά.

Αυτό που απαιτείται σήμερα είναι μια σαφής αίσθηση κατεπείγοντος — με πλήρη αντίληψη ότι σε περιόδους κρίσης ο χρόνος δεν είναι ποτέ ουδέτερη μεταβλητή.

Η Ευρώπη διαθέτει τα εργαλεία για να διαμορφώσει τις εξελίξεις και να επαναβεβαιώσει τη στρατηγική της ισχύ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι ένα από τα σημαντικότερα από αυτά τα εργαλεία.

Οφείλουμε να κινηθούμε γρήγορα και συντονισμένα ώστε να διασφαλίσουμε ότι θα το επιτύχουμε.

Η Ευρώπη έχει αποδείξει πολλές φορές στο παρελθόν την ανθεκτικότητά της.

Αντιμετωπίσαμε χρηματοπιστωτικές αναταράξεις, κρίση δημόσιου χρέους, μια πανδημία και μια ενεργειακή κρίση. Προστατεύσαμε τις κοινωνίες μας. Σταθεροποιήσαμε τις οικονομίες μας. Δράσαμε από κοινού όταν είχε σημασία.

Όμως η ανθεκτικότητα δεν αποτελεί στρατηγική ανάπτυξης.

Σήμερα η Ευρώπη αντιμετωπίζει ένα δομικό πρόβλημα ανταγωνιστικότητας. Η ανάπτυξη της παραγωγικότητας υπολείπεται εδώ και χρόνια και το χάσμα με τις Ηνωμένες Πολιτείες έχει διευρυνθεί τα τελευταία είκοσι χρόνια. Ταυτόχρονα, οι δημογραφικές πιέσεις αποτελούν πλέον σημαντικό περιοριστικό παράγοντα. Μέχρι το 2040, το εργατικό δυναμικό της Ευρώπης ενδέχεται να μειώνεται κατά σχεδόν δύο εκατομμύρια άτομα κάθε χρόνο. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές και στην Ελλάδα, από όπου προέρχομαι.

Αυτό αλλάζει ουσιαστικά την εξίσωση. Η ανάπτυξη δεν μπορεί πλέον να βασίζεται στην αύξηση της προσφοράς εργασίας όπως στο παρελθόν. Πρέπει να προκύψει από υψηλότερη παραγωγικότητα. Και η υψηλότερη παραγωγικότητα προκύπτει από την καινοτομία, από τις επενδύσεις και από την αποτελεσματική κατανομή κεφαλαίου.

Με απλά λόγια: το αναπτυξιακό μοντέλο που στήριξε την ευρωπαϊκή ευημερία επί δεκαετίες φτάνει στα όριά του.

Επομένως, το στρατηγικό καθήκον που έχουμε μπροστά μας είναι σαφές: πρέπει να κινητοποιήσουμε το κεφάλαιο πιο αποτελεσματικά ώστε να χρηματοδοτήσουμε την καινοτομία και την κλιμάκωση επιχειρήσεων. Αυτός είναι ο βασικός μοχλός για την αύξηση της παραγωγικότητας, την ενίσχυση των εισοδημάτων, τη στρατηγική αυτονομία και την ανθεκτικότητα.

Η Ευρώπη δεν πάσχει από έλλειψη αποταμιεύσεων. Το συζητάμε συχνά στο πλαίσιο της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων. Εκεί που υστερούμε είναι στην κινητοποίηση αυτών των αποταμιεύσεων — στον τρόπο με τον οποίο διοχετεύονται σε στρατηγικές επενδύσεις.

Κάθε χρόνο οι Ευρωπαίοι αποταμιεύουν περίπου 1,4 τρισεκατομμύρια ευρώ — και ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτών των κεφαλαίων παραμένει σε καταθέσεις χαμηλής απόδοσης. Την ίδια στιγμή, οι ανταγωνιστές μας επενδύουν περισσότερο σε τεχνολογίες αιχμής και αναπτύσσονται ταχύτερα.

Τα στοιχεία είναι σαφή: Οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στην ΕΕ ανέρχονται περίπου στο 2,2% του ΑΕΠ, ενώ στις Ηνωμένες Πολιτείες φτάνουν περίπου στο 3,4%. Οι επενδύσεις venture capital στην Ευρώπη αντιστοιχούν περίπου στο 0,3% του ΑΕΠ, ενώ στις ΗΠΑ περίπου στο 0,7%.

Αυτά δεν είναι αφηρημένα στατιστικά στοιχεία. Μεταφράζονται στο κατά πόσο οι εταιρείες μπορούν να αναπτυχθούν, στο κατά πόσο οι ιδέες μπορούν να κλιμακωθούν και στο κατά πόσο η Ευρώπη θέτει πρότυπα ή απλώς τα υιοθετεί.

Το χάσμα αυτό δεν είναι τυχαίο. Αντανακλά δομικά χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος: μεγαλύτερη εξάρτηση από τις τράπεζες, κατακερματισμένες κεφαλαιαγορές και μια κουλτούρα κινδύνου που συχνά προτιμά τη διατήρηση κεφαλαίου αντί της ανάπτυξης.

Η διάγνωση είναι απλή: η Ευρώπη δεν στερείται ιδεών, ταλέντου ή αποταμιεύσεων. Αυτό που της λείπει είναι η κλίμακα και οι μηχανισμοί που μετατρέπουν τις αποταμιεύσεις σε καινοτομία.

Γι' αυτό η Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων είναι τόσο κρίσιμη. Πρόκειται για μια διαρθρωτική μεταρρύθμιση που η Ευρώπη έχει καθυστερήσει για πολύ καιρό.

Επίσης, γι' αυτό θα πρέπει τώρα να μιλήσουμε σοβαρά και για το επόμενο επίπεδο: τον εκσυγχρονισμό των υποδομών μέσω των οποίων κινείται το κεφάλαιο.

Σε αυτό το σημείο ο ρόλος της ΕΤΕπ είναι καθοριστικός.

Η ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων δεν είναι απλώς δανειστές. Είναι οικοδόμοι της ευρωπαϊκής οικονομικής δυναμικότητας. Μειώνουν τον επενδυτικό κίνδυνο εκεί όπου οι αγορές διστάζουν. Μετατρέπουν έργα σε projects κατάλληλα για επένδυση. Δημιουργούν πρότυπα. Προσελκύουν ιδιωτικά κεφάλαια.

Με άλλα λόγια, η ΕΤΕπ είναι ένας από τους λίγους θεσμούς που διαθέτουν την εντολή και την αξιοπιστία να γεφυρώσουν τις ευρωπαϊκές αποταμιεύσεις με την ανάγκη της Ευρώπης για επενδυτική κλίμακα.

Αν η Ευρώπη θέλει να γίνει ανταγωνιστική, χρειαζόμαστε περισσότερα έργα που να είναι κατάλληλα για επενδύσεις, περισσότερες αγορές που να είναι ελκυστικές για επενδύσεις και περισσότερους μηχανισμούς που θα επιτρέπουν στα ιδιωτικά κεφάλαια να ακολουθεί την απομείωση κινδύνου που δημιουργεί η δημόσια παρέμβαση.

Αυτό δεν είναι ένα σύνθημα. Είναι η πρακτική μηχανική της ανταγωνιστικότητας.

Και γι' αυτό το θέμα αυτού του Φόρουμ —η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ασφάλειας— δεν είναι απλώς επίκαιρο. Είναι αναπόφευκτο.

Αυτό με φέρνει στο βασικό θέμα των σημερινών παρατηρήσεών μου: την ψηφιακή χρηματοδότηση.

Η ψηφιακή χρηματοδότηση δεν αποτελεί μια περιθωριακή αναβάθμιση. Πρόκειται για έναν δομικό μετασχηματισμό στον τρόπο με τον οποίο αντλείται, κατανέμεται, διακανονίζεται και εποπτεύεται το κεφάλαιο.

Ο μετασχηματισμός αυτός θα συμβεί. Το πραγματικό ερώτημα είναι αν η Ευρώπη θα τον διαμορφώσει — ή αν θα προσαρμοστεί σε πλαίσια που σχεδιάστηκαν αλλού.

Αν το πετύχουμε σωστά, η ψηφιακή χρηματοδότηση μπορεί να επιτύχει κάτι βαθιά σημαντικό για την Ευρώπη: να μειώσει τις αποστάσεις.

Να μειώσει την απόσταση μεταξύ αποταμιευτών και καινοτόμων.

Να μειώσει την απόσταση μεταξύ μικρών επιχειρήσεων και μεγάλων δεξαμενών κεφαλαίου.

Να μειώσει την απόσταση μεταξύ εθνικών αγορών και μιας πραγματικά ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

Οι τεχνολογίες DLT (distributed ledger technologies) μπορούν να μειώσουν τις τριβές στις διαδικασίες εκκαθάρισης και διακανονισμού, να μειώσουν το κόστος έκδοσης και διαμεσολάβησης, να επιταχύνουν τις διασυνοριακές πληρωμές και να διευρύνουν την πρόσβαση σε επενδύσεις. Το tokenisation (η μετατροπή δηλαδή ενός περιουσιακού στοιχείου σε ψηφιακά “tokens”) μπορεί να μειώσει το κόστος έκδοσης —ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις— και να συνδέσει τις εταιρείες με ευρύτερες βάσεις επενδυτών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Θα έλεγα ότι, όχι μόνο με την ιδιότητα του Υπουργού Οικονομικών αλλά και με την προηγούμενη ιδιότητά μου ως Υπουργού Ψηφιακού Μετασχηματισμού, η τεχνολογία δεν αφορά την τεχνολογία καθεαυτή.

Δεν προχωρά κανείς σε τεχνολογική αλλαγή για χάρη της ίδιας της τεχνολογίας.

Το ζητούμενο δεν είναι η τεχνολογία από μόνη της. Το ζητούμενο είναι πώς μπορεί να κινητοποιήσει και να επιλύσει πραγματικές κοινωνικές ανάγκες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, πώς μπορεί να μειώσει το διαρθρωτικό κόστος κεφαλαίου στην Ευρώπη και πώς μπορούμε να κατευθύνουμε το κεφάλαιο ταχύτερα και αποτελεσματικότερα προς παραγωγικές επενδύσεις.

Τα οφέλη είναι ουσιαστικά: μεγαλύτερη συμπερίληψη, περισσότερος ανταγωνισμός, χαμηλότερο κόστος για τους καινοτόμους, βαθύτερες δεξαμενές χρηματοδότησης για τους επιχειρηματίες και μεγαλύτερη διαφάνεια για τους επενδυτές.

Αλλά μόνο εάν όλα αυτά ενταχθούν σε ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Η ψηφιακή χρηματοδότηση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη διαρθρωτική ενοποίηση. Πρέπει να τη συμπληρώσει.

Η Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων εμβαθύνει και ενοποιεί τις κεφαλαιαγορές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η ψηφιακή χρηματοδότηση εκσυγχρονίζει την υποδομή που επιτρέπει σε αυτές τις αγορές να λειτουργούν αποτελεσματικά σε μεγάλη κλίμακα.

Η ενοποίηση χωρίς σύγχρονες υποδομές θα είναι πιο αργή, πιο δαπανηρή και λιγότερο ανταγωνιστική. Οι σύγχρονες υποδομές χωρίς ενοποίηση θα παραμείνουν κατακερματισμένες και περιορισμένες.

Επομένως, δεν πρόκειται για δύο παράλληλες ατζέντες. Πρόκειται για ένα ενιαίο στρατηγικό εγχείρημα: ενοποίηση και εκσυγχρονισμός που προχωρούν μαζί.

Έτσι θα κινητοποιήσουμε αποτελεσματικότερα τις ευρωπαϊκές αποταμιεύσεις. Έτσι θα χρηματοδοτήσουμε την καινοτομία σε μεγάλη κλίμακα και θα οικοδομήσουμε την ευρωπαϊκή δυναμικότητα από την οποία εξαρτώνται πλέον σε μεγάλο βαθμό η ανταγωνιστικότητα και η ασφάλειά μας.

Αλλά όπου υπάρχει προοπτική, υπάρχει και κίνδυνος. Και η Ευρώπη έχει μάθει αυτό το μάθημα στο παρελθόν.

Η χρηματοοικονομική καινοτομία προσφέρει αποτελεσματικότητα, αλλά απαιτεί επίσης συντονισμένη εποπτεία και ισχυρή διακυβέρνηση ώστε η εμπιστοσύνη και η σταθερότητα να τη συνοδεύουν.

Πρέπει λοιπόν να είμαστε σαφείς ως προς τους κινδύνους που διαχειριζόμαστε.

Πρώτον, ο κατακερματισμός. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε η ψηφιακή καινοτομία να διασπάσει τις αγορές μας σε εθνικά «σιλό». Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε στα οικοσυστήματα πλατφορμών να εξελιχθούν σε νέες μορφές αγοραίου διαχωρισμού.

Δεύτερον, η μεταβλητότητα και η αστάθεια. Τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία και τα stablecoins έχουν δείξει πόσο γρήγορα η καινοτομία μπορεί να ξεπεράσει την εποπτεία. Ο κίνδυνος στον κυβερνοχώρο δεν είναι δευτερεύον ζήτημα — είναι συστημικός.

Το δίδαγμα είναι απλό: **η καινοτομία χωρίς εμπιστοσύνη δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε κλίμακα.** Και η εμπιστοσύνη δεν δημιουργείται από την αισιοδοξία. Δημιουργείται από κανόνες, εποπτεία και αξιόπιστη εφαρμογή τους.

Η Ευρώπη έχει ήδη κάνει ένα σημαντικό βήμα με τον κανονισμό MiCAR, αποδεικνύοντας ότι η έξυπνη ρύθμιση μπορεί να δημιουργήσει εμπιστοσύνη — και η εμπιστοσύνη επιτρέπει την ανάπτυξη σε κλίμακα.

Ταυτόχρονα, η διατήρηση της εμπιστοσύνης και της σταθερότητας σε ένα ολοένα πιο ψηφιακό χρηματοπιστωτικό οικοσύστημα παραμένει ουσιώδης. Σε αυτό το πλαίσιο, **το ψηφιακό ευρώ** αποτελεί μια καίρια στρατηγική πρωτοβουλία.

Όπως έχει επισημάνει η Πρόεδρος Lagarde, στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η ρευστότητα της κεντρικής τράπεζας θα παραμείνει διαθέσιμη και στην ψηφιακή εποχή — συμπληρώνοντας τα μετρητά, στηρίζοντας την καινοτομία στις πληρωμές, ενισχύοντας τη νομισματική κυριαρχία της Ευρώπης και ενδυναμώνοντας την ανθεκτικότητα και την αυτονομία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληρωμών.

Πρόκειται για ένα βασικό έργο ενίσχυσης δυναμικότητας, που συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Ένωσης.

Πλέον περνάμε από τη φάση προετοιμασίας στο επόμενο στάδιο τεχνικής εργασίας. Αν το νομοθετικό πλαίσιο συμφωνηθεί μέσα στο 2026, μπορεί να ακολουθήσει πιλοτική εφαρμογή το 2027, με το σύστημα να είναι έτοιμο για πιθανή έκδοση γύρω στο 2029.

Το ζήτημα δεν είναι η επίτευξη ταχύτητας για την ταχύτητα και μόνο. Το ζήτημα είναι ότι η Ευρώπη δεν πρέπει να αναθέσει σε άλλους τα θεμέλια της αρχιτεκτονικής των πληρωμών της.

Υπάρχει επίσης μια γεωπολιτική διάσταση.

Η Ευρώπη πρέπει να δημιουργήσει μια ισχυρή δημόσια υποδομή και ταυτόχρονα να επιτρέψει στην ιδιωτική καινοτομία να αναπτυχθεί γύρω από αυτήν.

Σε μια εποχή τεχνολογικού ανταγωνισμού και στρατηγικής αντιπαράθεσης, η χρηματοπιστωτική υποδομή αποτελεί εργαλείο κυριαρχίας.

Το ερώτημα δεν είναι αν η ψηφιακή χρηματοδότηση θα αναπτυχθεί. Το ερώτημα είναι αν θα ενισχύσει την αυτονομία και τη σταθερότητα της Ευρώπης — ή αν θα δημιουργήσει νέες εξαρτήσεις.

Αυτό είναι κρίσιμο να γίνει κατανοητό όχι μόνο για την ψηφιακή χρηματοδότηση, αλλά και για κάθε μορφή ψηφιακής καινοτομίας — από τις υποδομές cloud έως τις τηλεπικοινωνιακές υποδομές.

Χτίζουμε δυναμικότητα ή δημιουργούμε νέες εξαρτήσεις;

Και ποια από τις δύο κατευθύνσεις επιτρέπουμε να επικρατήσει;

Η Ευρώπη πρέπει να διασφαλίσει ότι η ψηφιακή καινοτομία θα ενισχύει — και δεν θα αποδυναμώνει — την ακεραιότητα και την ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος.

Αυτό σημαίνει διατήρηση της νομισματικής ανεξαρτησίας. Σημαίνει ασφαλείς υποδομές για πληρωμές και διακανονισμούς. Σημαίνει κανόνες που προστατεύουν τη σταθερότητα και τους καταναλωτές, ενώ επιτρέπουν στις αγορές να αναπτύσσονται.

Η επιλογή δεν είναι μεταξύ καινοτομίας και σταθερότητας.

Το πραγματικό ερώτημα είναι αν διαθέτουμε τη στρατηγική σαφήνεια — και την πολιτική αυτοπεποίθηση — για να πετύχουμε και τα δύο.

Επιτρέψτε μου να κλείσω την ομιλία μου με το όραμά μου σχετικά με το πώς θα έμοιαζε η επιτυχία.

Επιτυχία είναι μια Ευρώπη όπου οι αποταμιεύσεις δεν παραμένουν αδρανείς την στιγμή που όσοι επενδύουν σε καινοτομία αναζητούν κεφάλαια.

Επιτυχία είναι μια Ευρώπη όπου μια εταιρεία μπορεί να αναπτυχθεί διασυνοριακά τόσο εύκολα όσο και μέσα σε ένα μόνο κράτος-μέλος.

Επιτυχία είναι μια Ευρώπη όπου η τεχνολογία μειώνει το κόστος και διευρύνει τις ευκαιρίες, χωρίς να υπονομεύει τη σταθερότητα.

Επιτυχία είναι μια Ευρώπη όπου οι κεφαλαιαγορές επιτελούν τον σκοπό τους: να κατανέμουν αποτελεσματικά το κεφάλαιο προς παραγωγική ανάπτυξη.

Αν το πετύχουμε αυτό, η ψηφιακή χρηματοδότηση θα αποτελέσει καταλύτη. Θα εμβαθύνει τις κεφαλαιαγορές, θα επιτρέψει απρόσκοπτες διασυνοριακές επενδύσεις και θα χρηματοδοτήσει την καινοτομία σε μεγάλη κλίμακα.

Και θεσμοί όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα παραμείνουν κεντρικοί — όχι μόνο ως χρηματοδότες, αλλά ως οικοδόμοι ευρωπαϊκής δυναμικότητας, επιταχυντές επενδύσεων και πυλώνες εμπιστοσύνης.

Η εμπιστοσύνη είναι η κατεύθυνση που πρέπει τώρα να επιλέξει η Ευρώπη: όχι απλώς για να διαχειριστεί τη σταθερότητα, αλλά για να οικοδομήσει τα θεμέλια του επόμενου κύματος ευημερίας.

Σας ευχαριστώ.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ